Lietas arhīva Nr. K69-0216-25/4
ECLI:LV:KURT:2025:0402.11261066322.2.S

Kurzemes rajona tiesa
SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā /Datums U/

Tiesa šādā sastāvā: tiesnesis Madars Plepis,
piedaloties prokuroram Rolandam Stūrim aizstāvim Haraldam Kālim
,

atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu /Persona A/, personas kods/Personas kods A/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] /Persona A/ ar viltu ieguva svešu mantu (krāpšana) nelielā apmērā, proti:

/Persona A/ izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā vietā un laikā, bet ne vēlāk kā līdz /Datums AD/, mantkārīgu motīvu vadīts un nolūkā iegūt svešu mantu, interneta vietnē*/Tīmekļvietne C/*ievietoja sludinājumu par to, ka pārdod malku, lai gan zināja, ka malku nepiegādās. Uz sludinājumu atsaucās /Persona E/, kurai /Persona A/, uzdodoties par personu vārdā /Persona I/, lūdza veikt priekšapmaksu par malkas piegādi 50*euro*apmērā. /Persona E/, būdama maldināta par to, ka malka viņai tiks piegādāta, /Datums R/ pārskaitīja /Persona A/ 50*euro*, bet viņš cietušajai malku nepiegādāja un saņemtos naudas līdzekļus paturēja sev.

Tādējādi /Persona A/ ar tiešu nodomu ar viltu ieguva svešu mantu 50*euro* apmērā.

Ar šādām savām darbībām /Persona A/ izdarīja Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu (noziedzīgais nodarījums Nr.1).

[2] /Persona A/ ar viltu ieguva svešu mantu (krāpšana) nelielā apmērā, proti:

/Persona A/ /Datums AC/ sākumā, bet ne vēlāk kā līdz /Datums AB/, izmeklēšanā precīzāk nenoskaidrotā vietā un laikā, mantkārīgu motīvu vadīts un nolūkā iegūt svešu mantu, interneta vietnē*/Tīmekļvietne C/*ievietoja sludinājumu par to, ka pārdod malku, lai gan zināja, ka malku nepiegādās. Uz sludinājumu atsaucās /Persona D/, kuram /Persona A/, uzdodoties par personu vārdā /Persona H/, lūdza veikt priekšapmaksu par malkas piegādi 50*euro*apmērā. /Persona D/, būdams maldināts par to, ka malka viņam tiks piegādāta, /Datums L/ pārskaitīja /Persona A/ 50*euro*, bet viņš cietušajam malku nepiegādāja un saņemtos naudas līdzekļus paturēja sev.

Tādējādi /Persona A/ ar tiešu nodomu ar viltu ieguva svešu mantu 50*euro* apmērā.

Ar šādām savām darbībām /Persona A/ izdarīja Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu (noziedzīgais nodarījums Nr.2).

[3] /Persona A/ ar viltu ieguva svešu mantu (krāpšana) nelielā apmērā, proti:

/Persona A/ /Datums AA/ sākumā, bet ne vēlāk kā līdz /Datums Z/, izmeklēšanā precīzāk nenoskaidrotā vietā un laikā, mantkārīgu motīvu vadīts un nolūkā iegūt svešu mantu, interneta vietnē*/Tīmekļvietne C/*ievietoja sludinājumu par to, ka pārdod malku, lai gan zināja, ka malku nepiegādās. Uz sludinājumu atsaucās /Persona C/, kuram /Persona A/, uzdodoties par personu vārdā /Persona G/, lūdza veikt priekšapmaksu par malkas piegādi 28,85*euro* apmērā. /Persona C/, būdams maldināts par to, ka malka viņam tiks piegādāta, /Datums Y/ pārskaitīja /Persona A/ 28,85*euro*, bet viņš cietušajam malku nenosūtīja un saņemtos naudas līdzekļus paturēja sev.

Tādējādi /Persona A/ ar tiešu nodomu ar viltu ieguva svešu mantu 28,85*euro* apmērā.

Ar šādām savām darbībām /Persona A/ izdarīja Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu (noziedzīgais nodarījums Nr.3).

Motīvu daļa

[4] Apsūdzētais /Persona A/uz tiesas sēdēm /Datums X/ un /Datums W/ neieradās, lai gan tiesas pavēstes nosūtītas likumā noteiktā kārtībā. Apsūdzētais pirms tiesas sēdēm telefoniski sazinājies ar tiesu, taču nekādus

pierādījumus par telefoniski norādītajiem apstākļiem neiesniedza. Piespiedu atvešanu īstenot Valsts policijai neizdevās.

[4.1] Prokurors tiesas sēdē norādīja, ka, ņemot vērā, ka apsūdzētais atkārtoti bez attaisnojoša iemesla uz tiesas sēdi nav ieradies, nav iesniedzis nekādus pierādījumus par saviem neierašanās iemesliem, bez tam pēc sniegtās informācijas tiesas sēdē ir secināms, ka apsūdzētais zinājis par tiesas sēdes laiku un vietu, kā arī viņam tika nodrošināta iespēja ierasties uz tiesas sēdi arī /vieta/ un /vieta/ videokonferences režīmā, līdz ar to saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 464.panta pirmo daļu, lieta izskatāma bez apsūdzētā klātbūtnes.

Papildus norādīja, ka ievērojot, ka cietušais savas tiesības var izmantot pēc savas gribas un nepastāv Kriminālprocesā noteiktie apstākļi, kas radītu nepieciešamību cietušai obligāti piedalīties tiesas sēdē, lieta izskatāma arī bez cietušās /Persona E/ klātbūtnes.

[4.2] Cietušie /Persona C/ un /Persona D/ uzskata, ka lieta izskatāma bez apsūdzētā un cietušās klātbūtnes.

[4.3] Aizstāvis tiesas sēdē pievienojās prokurora viedoklim. Ar aizstāvi apsūdzētais nav sazinājies un, ņemot vērā konkrētos apstākļus, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 464.panta pirmo daļu, lietu var skatīt bez apsūdzētā piedalīšanās tiesas sēdē. Cietušās /Persona E/ piedalīšanās tiesas sēdē nav nepieciešama.

[5] Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta otro daļu, /Persona A/ inkriminētie noziedzīgie nodarījumi kvalificējami kā mazāk smagi noziegumi.

Kriminālprocesa likuma 464.panta pirmā daļa noteic, ka krimināllietu par mazāk smaga nozieguma izdarīšanu tiesa var iztiesāt bez apsūdzētā piedalīšanās, ja apsūdzētais atkārtoti bez attaisnojoša iemesla neierodas uz tiesas sēdi.

Pārbaudot krimināllietas materiālus ir nepārprotami secināms, ka apsūdzētajam par kriminālprocesu bija zināms. Apsūdzētais krimināllietā norādījis adresi saziņai ar procesa virzītāju – /Adrese B/, tāpat saziņai ar procesa virzītāju norādījis arī elektroniskā pasta adresi un tālruņa numuru. Turklāt, tiesas pavēstes arī tikušas nosūtītas uz apsūdzētā deklarēto dzīvesvieta /Adrese A/. Bez tam kā redzams no lietas materiāliem, pirms tiesas sēdēm apsūdzētais telefoniski ir sazinājies ar tiesu, taču nav iesniedzis nekādus pierādījumus, kas attaisnotu viņa neierašanās iemeslus. Bez tam apsūdzētajam tika nodrošināta iespēja piedalīties tiesas sēdē videokonferences režīmā, organizējot to gan ar /Nosaukums C/, gan /Nosaukums D/. Papildus apsūdzētajam pēc viņa izteiktā lūguma tika nosūtīta videokonferences saslēguma saite, tādējādi nodrošinot viņa piedalīšanos attālināti. Par minētajām iespējām piedalīties tiesas sēdē apsūdzētajam bija zināms, taču viņš tās neizmantoja.

Turklāt, tiesa ar /Datums V/ lēmumu nolēma atvest apsūdzēto piespiedu kārtā uz tiesas sēdi /Datums U/. Kā redzams no lietā sniegtajām ziņām un konstatēto tiesas sēdē, piespiedu atvešanu nebija iespējams izpildīt, kā arī netika izpildīta.

Līdz ar to, tiesa secina, ka apsūdzētais atkārtoti neieradās uz tiesas sēdi un minētās neierašanās uz tiesas sēdēm atzītas par neattaisnotām. Tā kā apsūdzētais /Persona A/ atkārtoti bez attaisnojoša iemesla neieradās uz tiesas sēdi, tiesa, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 464.panta pirmo daļu, nolēma krimināllietu iztiesāt bez viņa piedalīšanās.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 83.panta trešo daļu, iztiesāšanas laikā apsūdzētajam tika nodrošināta aizstāvja piedalīšanās.

Tā kā lieta tika skatīta bez apsūdzētā piedalīšanās, tiesa veica pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā /Persona A/ apsūdzībā par trīs noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas.

[6] Izvērtējusi krimināllietā iegūtos pierādījumus, tiesa atzīst, ka apsūdzētā /Persona A/ vaina viņam inkriminētajos noziedzīgajos nodarījumos, kas paredzēti Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā, izdarīšanā ir pilnībā pierādīta ar krimināllietā iegūtajiem sekojošiem pierādījumiem to kopumā un savstarpējā saistībā.

Līdz ar to, pastāv Kriminālprocesa likuma 520.panta pirmajā daļā paredzētais pamats notiesājoša sprieduma taisīšanai.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 128.panta otro daļu, to, cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, izvērtē, aplūkojot visus krimināprocesa laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā.

Augstākā tiesa jau ir paudusi atziņu, ka pierādījumu ticamības jēdziens un novērtēšanas prasības ir noteiktas Kriminālprocesa likuma 128.pantā, taču izvēle, kuriem pierādījumiem ticēt, bet kuriem nē, ir tās tiesas kompetencē, kas izspriež lietu pēc būtības. Pierādījumu pietiekamības kritērijs ir saprātīgu šaubu esamība vai neesamība par apsūdzētā vainīgumu, kuru izvērtēšana tāpat ir tās tiesas kompetencē, kas izskata lietu pēc būtības (sk. *Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 3.jūlija lēmumu lietā Nr.SKK333/2013*).

Tiesai nav šaubu par lietā esošo pierādījumu attiecināmību, jo tie kopumā un savstarpējā saistībā gan tieši, gan netieši apstiprina kriminālprocesā pierādāmo apstākļu esamību.

Šādos apstākļos tiesa, ievērojot Kriminālprocesa likuma 128.pantā atspoguļotos nosacījumus, atzīst, ka konkrētajā kriminālprocesā iegūtajiem pierādījumiem ir augsta ticamības pakāpe, kas apliecina apsūdzībā norādītos apstākļus.

[7] Tiesa konstatē, ka apsūdzētā /Persona A/ vaina viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā (sk.*Sprieduma [1].punktu*), izdarīšanā, ir pilnībā pierādīta ar krimināllietā iegūtajiem sekojošiem pierādījumiem.

[7.1] Ar cietušās /Persona E/ /Datums S/ iesniegumu un pirmstiesas kriminālprocesā sniegto liecību no kā izriet, ka /Datums R/ /Persona E/ atsaukusies uz sludinājumu portālā/Tīmekļvietne A/ par malkas pārdošanu. Sazinājusies pa sludinājumā norādīto telefona numuru – /Tālrunis C/, kur vīrietis paskaidrojis, ka pastāvot iespēja piegādāt malku, bet ar nosacījumu, ka jāpērk vismaz 10 m^3 un jāveic pirmā iemaksa no pilnās summas, kas bijuši 50 *euro*. Pēc sarunas saņēmusi ziņu ar /Persona I/ personas apliecinošu dokumentu, kā arī maksājuma rekvizītus uz kuriem veikusi maksājumu un vienojušies, ka malka tiks piegādāta svētdienā. Pienākot svētdienai, saņēmusi ziņu ar pavadzīmi un cietušajai likts samaksāt otro summas daļu. Komunikācijā esot vienojušies, ka otrā daļa tiks apmaksāta, kad tiks saņemta malka. Tā kā pie kompromisa neesot nonākuši, tad lūgusi atgriezt iemaksāto naudu, pēc kā atbildi neesot saņēmusi, kā arī nauda netika atgriezta. /Datums Q/ cietušās meita /Persona K/ atkārtoti atradusi portālā sludinājumu ar minēto telefona numuru. Cietušās meita sazinājusies ar lūgumu arī iegādāties malku, taču vīrietis kļuvis rupjš un izteicis draudus.

[7.2] Ar liecinieces /Persona K/ /Datums S/ nopratināšanas protokolu un pirmstiesas kriminālprocesā sniegto liecību, kas apstiprina cietušās /Persona E/ /Datums S/ iesniegumā minēto. No minētā izriet, ka lieciniece norādījusi, ka vēlas iegādāties malku, sazinājusies pa tālruņa numuru /Tālrunis C/ ar personu, kura devusi rīkojumu ieskaitīt pusi no malkas summas. Kad norādījusi, ka maksājumu neveikšot un esot cietušās /Persona E/ meita, lūdzot atgriezt naudu, saņēmusi rupju reakciju un draudus no sludinājuma ievietotāja.

[7.3] Ar e-pasta un sarakstes izdrukām, kas apstiprina cietušās /Persona E/ /Datums S/ iesniegumā un pirmstiesas procesā sniegtajās liecībās, kā arī liecinieces /Persona K/ /Datums S/ nopratināšanas protokolā un pirmstiesas kriminālprocesā sniegtajās liecībās minēto. Turklāt redzams, ka /Persona K/ ir veikusi maksājumu /Persona I/ uz kontuNr./konta numurs/. Secināms, ka /Persona E/ vietā maksājumu ir veikusi /Persona K/.

[7.4] Ar /Nosaukums B/ sniegto informāciju, no kā izriet, ka /Datums R/ un /Datums Q/ publicētie sludinājumi portālā/Tīmekļvietne A/ publicēti ar tālruņa numuru /Tālrunis C/. Sludinājumi minētajā portālā no šī tālruņa numura publicēti regulāri – sākot no /Datums P/. Visi no šī tālruņa numura publicētie sludinājumi ievietoti saistībā ar malku vai aizdevumu sniegšanu. IP adreses brīžos, kad tika publicēti sludinājumi, esot savienojušās ar portāla /Tīmekļvietne A/ DNS ieraksta IP adresi.

No minētā var secināt, ka sludinājumus ar augstu ticamību ievietojusi viena un tā pati persona.

[7.5] Ar liecinieka /Persona I/ nopratināšanas protokolā sniegtajām liecībām un pielikumiem no kā izriet, ka /Persona A/ viņam neesot pazīstams, minētais vārds uzvārds neko neizsakot. /Persona E/ viņam neesot pazīstama, minētais vārds uzvārds neko neizsakot. Savus personu apliecinošus dokumentus personai vārdā /Persona E/ neesot sūtījis. Papildus liecinājis, ka /Datums O/ interneta vietnē meklējis iespēju aizņemties naudas līdzekļus un atradis sludinājumu interneta portālā, kurā piedāvāts izsniegt aizdevumu. Sazinājies pa tālruņa numuru /Tālrunis C/ ar vīrieti vārdā /Persona J/. Šajā sakarā nosūtījis personai vārdā /Persona J/ savu personu apliecinošu dokumentu, konkrēti, pases kopiju, kura izdota /Datums N/ un derīga līdz /Datums M/. Rakstisks aizdevuma līgums netika sastādīts un parakstīts. Bankas konts tika nobloķēts, citus bankas kontus neesot izmantojis, lai iegūtu aizdevumu. Iespējams, ka šajā sakarā liecinieka dati esot nokļuvuši citu personu rīcībā. Personu kā /Persona J/ nepazīstot.

[7.6] Ar /Persona A/ sniegtajām liecībām ar kurām apstiprinās, ka /Persona A/ personīgi nepazīstot. /Persona A/ apstiprinājis, ka apkrāpis cietušo saistībā ar malkas iegādi, lai iegūtu naudas līdzekļus. /Persona A/ apstiprinājis, ka viņam piederējis tālruņa numurs /Tālrunis C/, to izmantojis krāpšanā. Tāpat apstiprinājis, ka ievietojis sludinājumu par malkas tirgošanu vietnē /Tīmekļvietne A/un izdarījis to dēvējot sevi par /Persona I/, nosūtot /Persona I/ personu apliecinošu dokumentu cietušajai /Persona E/. Tāpat /Persona A/ apstiprinājis, ka /Persona I/ pats nosūtījis savu pases kopiju /Persona A/, kad vēlējies noformēt aizdevumu. Naudas līdzekļus saņēmis no cietušās savā bankas kontā ar Nr./IBAN A/. Savu vainu atzīst, izdarīto nožēlo. Atzīst arī pieteikto kaitējuma kompensāciju par materiālo zaudējumu 50*euro* apmērā.

No minētā tiesa secina, ka tālruņa numurs, kas bija norādīts sludinājumā par aizdevuma sniegšanu un ar kuru tika iegūta liecinieka /Persona I/ personu apliecinoša dokumenta kopija, sakrīt ar tālruņa numuru, kas norādīts arī sludinājumos par malkas tirgošanu. To apstiprina sniegtās liecības, kā arī pats apsūdzētais, kurš atzinis, ka izmantojis /Persona I/ personas datus, lai izkrāptu naudu no cietušās /Persona E/.

Tiesa papildus secina, ka bankas konts Nr./konta numurs/, uz kuru tika pārskaitīti naudas līdzekļi, nepiederēja /Persona I/, bet gan tieši apsūdzētajam /Persona A/.

Novērtējot visus izklāstītos apsūdzībā norādītos pierādījumus attiecībā uz noziedzīgo nodarījumu Nr.1, tiesa atzīst, ka pierādījumi ir attiecināmi uz izskatāmo kriminālprocesu, pieļaujami, jo iegūti Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā, un pietiekami apsūdzētā /Persona A/ vainas viņam inkriminēto darbību, par kurām krimināatbildība paredzēta Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā, pierādīšanai.

[8] /Persona A/ vaina viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā (sk.*Sprieduma [2].punktu*), izdarīšanā, ir pilnībā pierādīta ar krimināllietā iegūtajiem sekojošiem pierādījumiem.

[8.1] Ar cietušā /Persona D/ iesniegumu un pirmstiesas procesā sniegtajām liecībām, no kurām izriet, ka /Datums L/ /Persona D/ izlasījis sludinājumu interneta vietnē/Tīmekļvietne A/par malkas pārdošanu, sludinājums ievietots /Datums K/ un /Datums J/ ar tālruņa numuru /Tālrunis B/ un elektroniskā pasta adresi – /E-Pasts B/. Cietušais sazvanījis pārdevēju pa minēto tālruņa numuru un vienojušies, ka malkas krava maksājot 100*euro* un tā kā malka tikšot vesta no /vieta/, tad pārdevējs lūdzis samaksāt priekšapmaksu 50 *euro*apmērā un nosūtījis cietušajam pases kopiju un maksājuma rekvizītus (konta Nr./IBAN A/) uz /Persona H/ vārda. Pārdevējs informējis, ka pēc maksājuma saņemšanas uzreiz piegādāšot malku cietušajam. Cietušais naudu pārskaitījis, saziņas platformā *Whatsapp* nosūtījis pielikumu ar maksājuma uzdevumu, uz ko pārdevējs informējis, ka naudu saņēmis. Pēc vairākām pārdevēja atrunām, malka cietušajam netika piegādāta. Pēc tā pārdevējs esot pieprasījis no cietušā, lai tiek pārskaitīti pārējie 50 *euro* un tad malka tikšot piegādāta. Cietušais to neesot darījis, ievērojis arī, ka interneta vietnē /Tīmekļvietne A/persona ar vārdu /Persona H/ atkārtoti pārdodot malku tādā pašā veidā. Līdz ar to cietušais pieteicis materiālā kaitējuma kompensāciju 50*euro* apmērā. Tāpat cietušais pieteicis kaitējuma kompensāciju par morālo aizskārumu 400 *euro* apmērā.

Tiesas sēdē cietušais norādīja, ka viņam tika sagādātas neērtības un sarežģījumi, jo nepiegādājot malku, viņš palika bez iespējas nodrošināt siltumu mājsaimniecībā. Tāpat tika negatīvi ietekmēts cietušā patērētais laiks, lai risinātu radušos situāciju. Bija neērtības sajūta personas, ar kuru dzīvojis vienā mājsaimniecības, priekšā. Ir radusies arī neliela baiļu sajūta pēc šī notikuma.

[8.2] Ar e-pasta izdrukām un fotoattēlu kopijām, kas apstiprina cietušā /Persona D/ sniegtās liecības, kā arī to, ka cietušajam /Persona D/ samaksātā priekšapmaksa par malkas piegādi netika atgriezta.

[8.3] Ar e-pasta izdruku un /Persona H/ /Tīmekļvietne B/ profila izdrukām, kas apstiprina, ka persona, kas ievietojusi sludinājumu vietnē/Tīmekļvietne A/saistībā ar malkas tirgošanu nav /Persona H/.

[8.4] Ar izdruku no portāla /Tīmekļvietne A/, no kā izriet, ka ievietotie sludinājumi, kas ievietoti ar tālruņa numuru /Tālrunis B/ un elektroniskā pasta adresi –/E-Pasts B/ saistīti ar aizdevuma palīdzību vai malkas tirgošanu.

Bez tam tiesa konstatē, ka sludinājumu stils un raksturs visiem sludinājumiem ir analogs.

[8.5] Ar /Nosaukums B/ sniegto informāciju no kā izriet, ka e-pasta adrese /E-Pasts A/ neesot piesaistīta nevienam portāla /Tīmekļvietne A/ reģistrētam lietotājam, taču minētā e-pasta adrese norādīta kā kontaktinformācija 31 sludinājumam, no tiem 7 aktīvi sludinājumi. Trīs no tiem saistīti ar malkas tirdzniecību, bet pārējie četri ar naudas aizdevumu piedāvāšanu.

[8.6] Ar /Persona A/ sniegtajām liecībām ar kurām apstiprinās, ka /Persona A/ nepazīstot. /Persona A/ apstiprinājis, ka uzdodoties par /Persona H/ ievietojis portālā /Tīmekļvietne A/ sludinājumu par to, ka pārdodot malku, lai tādā veidā iegūtu naudas līdzekļus. /Persona A/ apstiprinājis, ka viņam piederējis tālruņa numurs /Tālrunis B/, kuru izmantojis krāpšanā. Cietušais /Persona D/ atsaucies uz sludinājumu un /Persona A/ pats nosūtījis viņam /Persona H/ pases kopiju, bankas kontu. Tāpat /Persona A/ apstiprinājis, ka /Persona H/ pats nosūtījis savu pases kopiju /Persona A/, kad vēlējies noformēt aizdevumu.Naudas līdzekļus 50 *euro* apmērā saņēmis no cietušā savā bankas kontā ar Nr./konta numurs/. Savu vainu atzīst, izdarīto nožēlo. Atzīst arī pieteikto kaitējuma kompensāciju par materiālo zaudējumu 50 *euro* apmērā.

Līdz ar to tiesa secina, ka /Persona H/ personas datus izmantojis /Persona A/, lai izkrāptu naudu no cietušā /Persona D/.

Novērtējot visus izklāstītos apsūdzībā norādītos pierādījumus attiecībā uz noziedzīgo nodarījumu Nr.2, tiesa atzīst, ka pierādījumi ir attiecināmi uz izskatāmo kriminālprocesu, pieļaujami, jo iegūti Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā, un pietiekami apsūdzētā /Persona A/ vainas viņam inkriminēto darbību, par kurām krimināatbildība paredzēta Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā, pierādīšanai.

[9] /Persona A/ vaina viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā (sk.*Sprieduma [3].punktu*), izdarīšanā, ir pilnībā pierādīta ar krimināllietā iegūtajiem sekojošiem pierādījumiem.

[9.1] Ar cietušā /Persona C/ iesniegumu un sniegtajām liecībām ar pielikumiem, no kā izriet, ka /Datums I/ vietnē /Tīmekļvietne A/ pamanījis sludinājumu, ka tiekot pārdota malka maisos. Sludinājumā bijis norādīts tālruņa numurs /Tālrunis A/. Esot pārdevējam uzrakstījis ziņu lietotnē*Whatsapp*, ka vēlas iegādāties malku. Esot vienojušies, ka cietušais samaksāšot 28,85 *euro* kā priekšapmaksu, savukārt vēl 20 *euro*, kad malka tiks piegādāta. Pārdevējs esot uzdevies par /Persona G/ un norādījis bankas rekvizītus. Cietušais pārskaitījis 28,85*euro* uz bankas kontu Nr./konta numurs/, kā arī nosūtījis pārdevējam maksājuma uzdevuma apstiprinājumu. Norunātajā laikā malka uz cietušā norādīto adresi netika piegādāta. *Whatsapp*lietotnē cietušais saņēmis ziņu, ka viņam jāpārskaita vēl naudas līdzekļi uz iepriekš norādīto bankas kontu. Cietušais sapratis, ka tā ir krāpšana. Papētījis vēl sludinājumus portālā /Tīmekļvietne A/, konstatējis, ka ar tādu pašu tālruņa numuru /Tālrunis A/ kā sludinājumā par malkas tirgošanu, ievietots sludinājums, kur tiek piedāvāts darbs Beļģijā, bet par iekārtošanu minētajā darbā jāuzskaita 100*euro* uz to pašu bankas kontu, kas tika norādīts cietušajam par malkas iegādi. Cietušais pieteicis materiālā kaitējuma kompensāciju 28,85 *euro* apmērā. Tāpat cietušais pieteicis kaitējuma kompensāciju par morālo aizskārumu 400 *euro* apmērā.

Tiesas sēdē cietušais norādīja, ka viņam tika sagādātas neērtības un sarežģījumi, jo nepiegādājot malku, viņš palika bez iespējas nodrošināt siltumu mājsaimniecībā, kurā uz to brīdi bija nesen piedzimis bērns. Sajutis lielu vilšanās sajūtu. Bija nekavējoties jārisina situācija kā nodrošināt siltumu, jo nebija nekādu citu rezervju, kas sagādājis cietušajam sarežģījumus.

[9.2] Ar informāciju par zvaniem mobilajam telefonam /Tālrunis A/, no kuriem izriet, ka minētā tālruņa numura reģistrētais lietotājs norādīts, ka tā ir priekšapmaksas karte, tāpat redzams, ka priekšapmaksas pakalpojuma lietotājs ir aktivizējis anonīma lietotāja iespēju. Ienākošo un izejošo zvanu analīzē redzams, ka cietušais ir zvanījis un saņēmis zvanus no minētā tālruņa numura. Kā arī uz minēto tālruņa numuru ir zvanījusi un no minētā tālruņa numura ir zvanīts /Persona A/ māsai.

[9.3] Ar /Persona A/ sniegtajām liecībām ar kurām apstiprinās, ka /Persona A/ nepazīstot. /Persona A/ apstiprinājis, ka uzdodoties par /Persona G/ ievietojis portālā /Tīmekļvietne A/ sludinājumu par to, ka pārdodot malku, lai tādā veidā iegūtu naudas līdzekļus. /Persona A/ apstiprinājis, ka viņam piederējis tālruņa numurs /Tālrunis A/, kuru izmantojis krāpšanā. Cietušais /Persona C/ atsaucies uz sludinājumu un /Persona A/ pats nosūtījis viņam /Persona G/ pases kopiju, bankas kontu. Tāpat /Persona A/ apstiprinājis, ka /Persona G/ pats nosūtījis savu pases kopiju /Persona A/, kad vēlējies noformēt aizdevumu.Naudas līdzekļus 28,85 *euro* apmērā saņēmis no cietušā savā bankas kontā ar Nr./konta numurs/. Savu vainu atzīst izdarīto nožēlo. Atzīst arī pieteikto kaitējuma kompensāciju par materiālo zaudējumu 28,85 *euro* apmērā.

Līdz ar to tiesa secina, ka /Persona G/ personu datus izmantojis /Persona A/, lai izkrāptu naudu no cietušā /Persona C/, kā arī veiktās darbības ir analogas*Sprieduma [7]. un [8].punktos* norādītajām darbībām.

Novērtējot visus izklāstītos apsūdzībā norādītos pierādījumus attiecībā uz noziedzīgo nodarījumu Nr.3, tiesa atzīst, ka pierādījumi ir attiecināmi uz izskatāmo kriminālprocesu, pieļaujami, jo iegūti Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā, un pietiekami apsūdzētā /Persona A/ vainas viņam inkriminēto darbību, par kurām krimināatbildība paredzēta Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā, pierādīšanai.

[10] No /Persona A/ pirmstiesas procesā sniegtajām liecībām secināms, ka savu vainu atzīst pilnībā, izdarīto nožēlo visos viņam inkriminētajos noziedzīgajos nodarījumos. /Persona A/ apstiprina, ka viņam pieder tālruņa numuri (/Tālrunis C/, /Tālrunis B/, /Tālrunis A/), kā arī viņam pieder bankas konts /Nosaukums E/ Nr./konta numurs/. Tāpat arī apstiprina, ka minētos telefona numurus un bankas kontu izmantojis minēto krāpšanu veikšanai, kā arī saņemtos naudas līdzekļus iztērējis savām vajadzībām.

[11] Tiesa, izvērtējot visos trīs noziedzīgajos nodarījumos iegūtos pierādījumus, konstatē, ka apsūdzētā /Persona A/ rīcībā ir saskatāma vienota krāpnieciska shēma ar atkārtojošos darbību modeli. Proti, katrā gadījumā viņš ievietoja interneta sludinājumu ar fiktīvu piedāvājumu iegādāties malku, izmantoja citu personu – /Persona I/, /Persona H/ un /Persona G/ – identifikācijas datus, kas iepriekš bija iegūti saistībā ar aizdevumu pieprasījumiem, un panāca, ka cietušās personas pārskaita naudas līdzekļus uz vienu un to pašu bankas kontuNr./konta numurs/, kuru viņš katrā gadījumā uzdeva kā citas personas kontu, lai gan tas faktiski piederēja pašam /Persona A/.

Tāpat katrā noziedzīgajā nodarījumā tika izmantots atšķirīgs telefona numurs – attiecīgi /Tālrunis C/, /Tālrunis B/ un /Tālrunis A/, kas bija apsūdzētā rīcībā, un ar kuriem tika uzturēta saziņa ar cietušajiem. Pēc naudas līdzekļu saņemšanas nekāda prece netika piegādāta, un saziņa tika pārtraukta vai turpināta ar mērķi izkrāpt vēl papildu summas.

Minētās darbības kopumā, kā arī lietā nostiprinātie pierādījumi – paša apsūdzētā liecība, cietušo liecības, telefonsakaru dati, ziņas par naudas pārvedumiem un elektroniskā sarakste – nepārprotami apliecina, ka /Persona A/

apzināti un sistemātiski veica darbības, kas vērstas uz svešas mantas iegūšanu ar viltu. Tādējādi viņš veica trīs krāpšanas, kas katra kvalificējama pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas kā krāpšana nelielā apmērā.

[12] Izvērtējot apsūdzētajam celtās apsūdzības pamatotību, tiesai jāpārbauda, vai šajos nodarījumos ir šī noziedzīgā nodarījuma sastāvs.

Noziedzīga nodarījuma sastāvu veido četri obligāti elementi – objekts, objektīvā puse, subjekts un subjektīvā puse. Noziedzīga nodarījuma kvalifikāciju veic noteiktā secībā, vispirms noskaidrojot noziedzīgā nodarījuma objektīvo pazīmju (objekta un objektīvās puses) un pēc tam subjektīvo pazīmju (subjekta un subjektīvās puses) sakritību ar Krimināllikumā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva atbilstošajām pazīmēm. Ja kaut vai pēc vienas pazīmes tāda sakritība netiek konstatēta, personas nodarījumā nav konkrētā noziedzīgā nodarījuma sastāva, un līdz ar to nav arī pamata tās saukšanai pie kriminālatbildības.

Ar noziedzīga nodarījuma objektīvo pusi jāsaprot kaitīgā nodarījuma ārējās izpausmes pazīmju kopums, kas tiek realizēts kā prettiesiska uzvedība darbības vai bezdarbības veidā un rada kaitējumu ar Krimināllikumu aizsargātām interesēm vai rada šāda kaitējuma nodarīšanas reālas briesmas. Noziedzīga nodarījuma subjekts ir prettiesisko darbību izdarījusī vai bezdarbību pieļāvusī fiziska un pieskaitāma persona, kas sasniegusi Krimināllikumā paredzētu vecumu, no kura iestājas krimināltatbildība, un līdz ar to viņu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu ir pamats saukt pie krimināltatbildības. (sk. *Krastiņš U. Noziedzīga nodarījuma sastāvs un nodarījuma kvalifikācija. Teorētiskie aspekti. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2014, 30., 80., 108.lpp.*).

[12.1] Tiesa atzīst, ka apsūdzētā rīcībā pilnībā izpaužas Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāvs. Noziedzīgā nodarījuma objekts šajā gadījumā izpaudās kā cietušo mantisko interešu aizskārums – viņu īpašuma tiesības uz naudas līdzekļiem tika pārkāptas, jo apsūdzētais prettiesiski tos ieguva, balstoties uz viltus darbībām.

Objektīvā puse izpaužas ar aktīvām, plānotām un mērķtiecīgām darbībām – apsūdzētais sagatavoja un ievietoja viltus sludinājumus, izmantoja viltus identitātes, radīja cietušajiem nepatiesu priekšstatu par preces – malkas – piegādi, kas faktiski netika plānota. Cietušo kļūdainais priekšstats tika radīts, izmantojot arī svešu personu dokumentus, ko viņš bija ieguvis, iepriekš izlikdamies par aizdevēju. Turklāt apsūdzētais apzināti izmantoja dažādus tālruņa numurus un elektroniskās saziņas līdzekļus, lai slēptu savu identitāti, taču katrā gadījumā izmantoja vienu un to pašu bankas kontu, uz kuru tika saņemti izkrāptie naudas līdzekļi, kas pierāda šīs darbības vienotu izcelsmi un organizāciju.

Subjekts šajā gadījumā ir fiziska, pieskaitāma persona, kas sasniegusi krimināltatbildības vecumu. Krimināllietas materiāli nesatur informāciju par jebkādiem apstākļiem, kas liegtu /Persona A/ saukt pie krimināltatbildības. Tiesa uzskata par pierādītu, ka apsūdzētais, saskaņā ar Krimināllikuma 11. un 13.pantu, atzīstams par noziedzīgā nodarījuma subjektu.

Subjektīvā puse – izpaužas ar tiešu nodomu. Apsūdzētais skaidri apzinājās, ka viņa rīcība ir prettiesiska, viņš paredzēja un vēlējās, lai iestājas sekas. Apsūdzētā nodoms bija cietušos maldināt, lai iegūtu naudas līdzekļus, nepiegādājot preci, izmantojot cietušo uzticēšanos. Šo nodomu apstiprina viņa liecības – ka viņš ar viltu sūtījis citu personu dokumentus, veidojis sludinājumus, saņēmis naudu un to paturējis. Tāpat būtiski, ka viņš rīkojies nevis impulsīvi, bet sistemātiski – ar iepriekšēju nodomu katrā gadījumā piemērojot līdzīgu shēmu, tādējādi nodoms ir bijis apzināts.

[12.2] Tādējādi, tiesa, vērtējot katru no noziedzīgā nodarījuma sastāva elementiem atsevišķi un savstarpējā kopsakarībā, secina, ka visos trīs apsūdzētajam inkriminētajos nodarījumos pilnībā konstatēta šo elementu atbilstība Krimināllikuma 180.panta pirmajai daļai. Līdz ar to /Persona A/ pamatoti celta apsūdzība par trīs krāpšanām nelielā apmērā un viņš atzīstams par vainīgu šo noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā.

[13] Nosakot apsūdzētajam sodu, tiesa vadās no Krimināllikuma 35. un 46.panta – ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, apsūdzētā personību un viņa atbildību ietekmējošos apstākļus.

[13.1] Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas sankcija paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai probācijas uzraudzību, vai sabiedrisko darbu, vai naudas sodu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu, /Persona A/ izdarījis trīs mazāk smagus noziegumus.

[13.2] Iepriekš apsūdzētais /Persona A/ ir vairākkārt kriminmāli sodīts, pēdējo reizi ar Kurzemes rajona tiesas /Datums C/ spriedumu un Kurzemes apgabaltiesas /Datums B/ spriedumu pēc Krimināllikuma 177.panta pirmās daļas un 126.panta pirmās daļas. Tāpat redzams, ka apsūdzētais vairākkārt administratīvi sodīts. No lietas materiāliem konstatējams, ka /Persona A/ ir nepabeigta pamatskolas izglītība, neprecējies, apgādībā personu nav, nestrādā, invaliditātes nav. Ziņu par /Persona A/ trūcīgas vai maznodrošinātas personas statusa esamību lietas materiālos nav.

[13.3] Nosakot soda veidu, tiesa ņem vērā Krimināllikuma 46.panta ceturtajā daļā noteikto, ka brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais iepriekš ir vairākkārt kriminmāli sodīts, pēdējo reizi ar Kurzemes rajona tiesas /Datums C/ spriedumu un Kurzemes apgabaltiesas /Datums B/ spriedumu pēc Krimināllikuma 177.panta pirmās daļas un 126.panta pirmās daļas ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu 4 mēnešiem un 10 dienām, sabiedrisko darbu uz 400 stundām. Sabiedriskā darba sodu /Persona A/ nav izcietis, atlicis izciest vēl 238 sabiedriskā darba stundas. Līdz ar to minētos noziedzīgos nodarījumus /Persona A/ ir izdarījis nedzēstas sodāmības laikā. Bez tam noziedzīgie nodarījumi izdarīti īsā laika periodā. Apsūdzētais ir darba spējīgs, bet viņam nav pilnvērtīgas darbavietas un ienākumu un apsūdzētā uzvedība pierāda, ka viņam ir nihilistiska attieksme pret likumu ievērošanu. Bez tam tiesa konstatē, ka /Persona A/ iepriekš sodīts par līdzīga rakstura noziedzīgiem nodarījumiem, vērstiem pret citu personu mantiskajām interesēm. Secināms, ka viņš savas intereses vērtē augstāk par sabiedrības interesēm.

Turklāt, apsūdzētais nav izrādījis nekādu iniciatīvu kaitējuma atlīdzināšanā vai izlīguma panākšanā ar cietušajiem. Viņš ir demonstrējis vienaldzību pret iepriekš piemēroto sodu izpildi, tai skaitā sabiedriskā darba soda izciešanu. Tiesas ieskatā, šāda apsūdzētā attieksme liecina, ka viņš nav izpratis iepriekš piemēroto soda veidu jēgu un nav bijis gatavs pildīt ar tiem saistītos pienākumus.

Tiesa secina, ka probācijas uzraudzības soda piemērošana nav lietderīga un neatbilst soda mērķim, jo apsūdzētais līdzšinējā rīcībā nav izrādījis ne mazāko gatavību mainīt savu uzvedību vai ievērot valstī noteiktās normas. Tāpat tiesa konstatē, ka naudas sods vai sabiedriskais darbs šajā lietā nav uzskatāms par pietiekami efektīvu valsts reakciju uz izdarīto, ņemot vērā nodarījumu sistemātisko raksturu, apsūdzētā personību un sabiedrībai radīto apdraudējumu.

Ņemot vērā minēto, tiesas ieskatā konkrētajā gadījumā vienīgais veids, kā sasniegt soda mērķi - sodīt un audzināt, un pasargāt sabiedrības intereses, kā arī panākt, lai apsūdzētais /Persona A/ un citas personas pildītu likumus un atturētos no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, ir /Persona A/ noteikt sodu brīvības atņemšanas veidā, kas konkrētajā gadījumā atzīstams par samērīgu.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka /Persona A/ piemērojams sods brīvības atņemšanas soda veidā, kas nav īslaicīga brīvības atņemšana, jo arī iepriekš piemērotā īslaicīgā brīvības atņemšana nav sasniegusi soda mērķi, tādēļ konkrētā gadījumā nepieciešams piemērot panta sankcijā paredzēto bargāko soda veidu.

Tāpat arī prokurors tiesas sēdē lūdza apsūdzētajam noteikt sodu brīvības atņemšanas veidā. Bez tam norādīja, ka sabiedriskā darba soda piemērošana nesasniegs Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi, ievērojot to, ka /Persona A/ visus minētos noziedzīgos nodarījumus izdarījis neizciesta sabiedriskā darba soda laikā.

Tiesa atzīst, ka nav pamata apsūdzētajam noteikt mazāku soda mēru, nekā to lūdz noteikt valsts apsūdzības uzturētājs. Nesamērīgi mīksta soda noteikšana šajā gadījumā neveicinās soda prevencijas uzdevuma izpildi, jo nenostiprinās ne vainīgās personas, ne citu personu pārliecību par nepieciešamību pildīt likumus un atturēties no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, kā tas vairākkārt norādīts arī Augstākās tiesas lēmumos (sk. *Augstākās tiesas 2014.gada 30.septembra lēmums lietā Nr. SKK-306/2014 (Nr. 11519004512); 2015.gada 21.decembra lēmums lietā Nr. SKK743/2015(Nr. 11096214814)*).

Pretēji aizstāvja tiesas sēdē norādītajam, ka apsūdzētajam lietderīgāk būtu piemērojams sods sabiedriskā darba veidā, tiesa uzskata, ka brīvības atņemšanas sods ir atzīstams par samērīgu un atbilst Krimināllikuma 35.pantā norādītajam soda mērķim, jo kā jau iepriekš tiesa norādīja, ka sabiedriskā darba soda piemērošana nesasniegs Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi, ievērojot to, ka /Persona A/ visus minētos noziedzīgos nodarījumus izdarījis neizciesta sabiedriskā darba soda laikā.

Tiesas ieskatā, /Persona A/ ir izveidojusies tendence izdarīt likumpārkāpumus, kā arī radusies nesodāmības sajūta. Tiesa uzskata, ka apsūdzētais nevēlas mainīt savu prettiesisko uzvedību un laboties unalternatīvie sodi, kā redzams no apsūdzētā personību raksturojošiem datiem un izdarītajiem likumpārkāpumiem, nevarēs nodrošināt preventīvā un sodīšanas mērķa sasniegšanu.

[13.4] Nosakot apsūdzētajam soda mēru, tiesa ņem vērā /Persona A/ atbildību ietekmējošos apstākļus.

Par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli visos noziedzīgajos nodarījumos, saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu, atzīstams tas, ka viņš vainu atzīst un izdarīto nožēlo.

Par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu atzīstams, ka noziedzīgie nodarījumi veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

Konstatējot vienu atbildību mīkstinošu apstākli un vienu atbildību pastiprinošu apstākli visos noziedzīgajos nodarījumos, tiesa uzskata, ka par katru noziedzīgo nodarījumu /Persona A/ sods nosakāms ar brīvības atņemšanu

uz 4 mēnešiem, proti,tā mēru nosakot virs likumā noteiktā minimālā apmēra un zem vidējā apmēra, kas ir samērīgs sods par katru apsūdzētā izdarīto noziedzīgo nodarījumu.

[14] Sods pēc noziedzīgu nodarījumu kopības nosakāms saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu (likuma redakcijā līdz /Datums D/), piemērojot labvēlīgāku sodu saskaitīšanas principu – daļēju saskaitīšanu, jo ir konstatēts viens atbildību mīkstinošs apstāklis visos noziegumos. Tādējādi /Persona A/ sods pēc noziedzīgu nodarījumu kopības nosakāms brīvības atņemšana uz 8 mēnešiem.

Savukārt, saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo un otro daļu (likuma redakcijā līdz /Datums D/), tiesas noteiktajam sodam pilnīgi pievienojams neizciestais sods – sabiedriskais darbs uz 238 stundām – pēc Kurzemes rajona tiesas /Datums C/ un Kurzemes apgabaltiesas /Datums B/ sprieduma.

Līdz ar to pēc vairākiem spriedumiem galīgais sods /Persona A/ nosakāms brīvības atņemšana uz 8 mēnešiem un sabiedriskais darbs uz 238 stundām.

Saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 133.panta pirmo daļu /Persona A/ nosakāms pienākums pieteikties sabiedriskā darba izpildes uzsākšanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai vai, ja nav deklarētās dzīvesvietas, - Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā, kuras darbības teritorijā atrodas viņa faktiskā dzīvesvieta, 10 darba dienu laikā pēc atbrīvošanas no brīvības atņemšanas iestādes.

Savukārt, ievērojot Latvijas Sodu izpildes kodeksa 15.pantu spriedumu daļā par /Persona A/ aizturēšanu un nodošanu brīvības atņemšanas iestādei soda izciešanai, nosūtīt izpildei Valsts policijai.

[15] Pirmstiesas procesā /Persona A/ nav piemēroti drošības līdzekļi tāpat arī tiesa taisot spriedumu nesaskata pamatu piemērot kādu no drošības līdzekļiem.

[16] Kriminālprocesā cietušie pieteikuši kaitējuma kompensācijas, proti, /Persona E/ materiālā kaitējuma kompensāciju 50*euro*, /Persona D/ materiālā kaitējuma kompensāciju 50*euro* un morālā kaitējuma kompensāciju 400 *euro*, /Persona C/ materiālā kaitējuma kompensāciju28,85 *euro* un morālā kaitējuma kompensāciju 400 *euro*.

Izlemjot jautājumu par kaitējuma kompensācijas pieteikumu, tiesa vadās no Kriminālprocesa likuma 350.-353.panta un secina, ka cietušo materiālā kaitējuma kompensācijas pieteikumi ir pamatoti, pierādīti ar lietas materiālos esošām ziņām par faktiem, proti, no maksājuma uzdevumiem ir redzams cietušo pārskaitītās naudas summas, tādējādi apmierināmi pilnā apjomā. Zaudējumi nodarīti apsūdzētā prettiesiskās rīcības rezultātā. Apsūdzētais zaudējumus ir atzinis pilnā apmērā, uz krimināllietas iztiesāšanas dienu nav tos atlīdzinājis. Saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu, katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību ir nodarījis. Tādējādi kompensācijas par nodarīto mantisko zaudējumu cietušo labā ir piedzenamas no apsūdzētā pilnā apmērā.

[16.1] Tiesas ieskatā pieteiktās morālā kaitējuma kompensācijas ir apmierināmas daļēji.

Likumdevējs ir noteicis tiesai tiesības lemt par morālā kaitējuma kompensācijas apmēru pēc sava ieskata, jo jautājuma komplicētības un individualitātes dēļ likumā nav iespējams uzskaitīt visus gadījumus, kad kompensācija ir piešķirama, un noteikt tās apmēru katrā konkrētā gadījumā. Vienlaikus likumdevējs norādījis vairākus kritērijus kompensācijas apmēra noteikšanai un kaitējuma kompensācija uzskatāma par atbilstīgu nodarījumam tikai tad, ja šie kritēriji ir izvērtēti.

[16.2] Kompensācijas apmēra noteikšanas kritēriji ir norādīti Kriminālprocesa likuma 352.panta pirmajā daļā, kas noteic, ka tiesa kompensācijas apmēru nosaka, izvērtējot cietušā pieteikumu un ņemot vērā: 1) radīto mantisko zaudējumu apmēru; 2) noziedzīgā nodarījuma smagumu un izdarīšanas raksturu; 3) nodarītās fiziskās ciešanas, paliekošus sakropļojumus un darbspēju zudumu; 4) morālā aizskāruma dziļumu un publiskumu; 5) psihiskas traumas.

/Persona A/ izdarīja trīs noziedzīgus nodarījumus, kas paredzēti Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā, kas, saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu, atzīstami par mazāk smagiem noziedzīgiem nodarījumiem.

Divu noziedzīgo nodarījumu rezultātā cietušajiem /Persona D/ un /Persona C/ nodarītas morālas ciešanas, fiziskas ciešanas ar minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem netika nodarītas.

[16.3] Vērtējot morālā aizskāruma publiskumu, tiesa konstatē, ka, lai arī notikušais ir saistīts ar interneta vidi, taču cietušajiem minētais nebija jāpārdzīvo publiski vai kādam publiski zinot, ka tieši viņi ir cietuši minētajos noziedzīgajos nodarījumos.

Vērtējot morālā aizskāruma dziļumu, tiesa ņem vērā ciešanu pakāpes: 1. vieglas ciešanas – īslaicīgas, bez paliekošām sekām; 2. vidēja smaguma ciešanas – raksturojas ar ietekmi uz indivīda psihisko un fizisko labklājību; 3. smagas ciešanas – raksturojas ar simptomātiku, kuras novēršanai nepieciešama profesionāla iejaukšanās; 4. sevišķi smagas ciešanas – noved pie personības transformācijas (psihiskas saslimšanas); 5. ciešanas, kuras izraisa

pilnīgu personas sabrukumu (sk. *2010./2011.gada Augstākas tiesas tiesu prakses apkopojumu „Tiesu prakse par morālā kaitējuma kompensāciju kriminālprocesā” 18.3 punktu*).

Ņemot vērā cietušo sniegtās liecības tiesas sēdē, proti, ka cietušie /Persona D/ un /Persona C/ piedzīvoja vilšanās sajūtu par to, ka ir apkrāpti, tika radītas cietušajiem neērtības, sarežģījumus, kā arī tas ir ietekmējis cietušo ģimenes locekļus, tiesa konstatē, ka cietušajiem /Persona D/ un /Persona C/ noziedzīgo nodarījumu rezultātā nodarītas vieglas ciešanas, kas ir īslaicīgas, bez paliekošām sekām.

Turklāt, neērtības tika radītas arī ar došanos uz tiesībsargājošām iestādēm, tāpat arī ņemama vērā baiļu sajūta par savu un ģimenes locekļu drošību, kas rodas domājot par to kā konkrētā persona varētu vērsties pret viņiem par to, ka ir ticis uzsākts kriminālprocess pret apsūdzēto pēc cietušo iesnieguma.

[16.4] Morālā kaitējuma kompensācijai ir jāpilda taisnīguma, prevencijas un samierināšanas funkcija. Tai ne tikai jāsniedz mierinājums personai, kuras tiesības tikušas aizskartas, bet arī jāattur vainojamā persona no līdzīgu aizskārumu izdarīšanas nākotnē.

Nosakot morālā kaitējuma kompensācijas apmēru, tiesai ir jābūt pārliecinātai, ka noteiktā summa būs taisnīgs apmierinājums cietušajam un, ka tas dos pamatu samierināšanai starp aizskāruma nodarītāju un cietušo kā starp saprātīgiem cilvēkiem.

Tiesai nav šaubu, ka /Persona D/ un /Persona C/ ir nodarīts morāls aizskārums un viņiem ir tiesības saņemt kompensāciju par šo aizskārumu.

Tiesa, vērtējot visus apstākļus kopsakarā un to, ka ir izdarīti mazāk smagi noziedzīgi nodarījumu, ar relatīvi nelieliem cietušo mantiskiem zaudējumiem un cietušajiem radīja tikai vieglas ciešanas morālā kompensācija /Persona D/ nosakāma 200*euro*apmērā un /Persona C/ 200*euro* apmērā, kas piedzenami no apsūdzētā, nosakot termiņu tās labprātīgai atlīdzināšanai – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, bet pārējā daļā kompensācija par morālo aizskārumu 200 *euro* kriminālprocesā nav nosakāma.

[16.5] Ja cietušie uzskata, ka ar kompensāciju nav atlīdzināts viss radītais kaitējums, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 350.panta trešo daļu, viņiem ir tiesības prasīt tā atlīdzināšanu Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

[17] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 83.panta trešo daļu apsūdzētā /Persona A/ aizstāvību tiesas procesā realizēja aizstāvis /Persona A/, kuram pienākas atlīdzība par veikto darbu 140,00*euro* apmērā. Tiesa nekonstatē apstākļus, kā dēļ apsūdzētais būtu atbrīvojams no procesuālo izdevumu samaksas, tādēļ, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368.panta pirmo daļu, tie pilnā apmērā piedzenami no apsūdzētā valsts labā, nosakot termiņu to labprātīgai atlīdzināšanai – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

[18] Kriminālprocesā nav mantas, kurai uzlikts arests, kā arī nav lietisko pierādījumu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 464.panta pirmo daļu, 511., 512., 514.panta pirmo un otro daļu, 520., 523., 524., 527. – 531.pantu, tiesa

nosprieda

atzīt /Persona A/ par vainīgu Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā, un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem (noziedzīgais nodarījums Nr.1).

Atzīt /Persona A/ par vainīgu Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā, un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem (noziedzīgais nodarījums Nr.2).

Atzīt /Persona A/ par vainīgu Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā, un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem (noziedzīgais nodarījums Nr.3).

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu (likuma redakcijā līdz /Datums D/), daļēji saskaitot piespriestos sodus, pēc noziedzīgu nodarījumu kopības sodu /Persona A/ noteikt brīvības atņemšanu uz 8 (astoņiem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo un otro daļu (likuma redakcijā līdz /Datums D/), noteiktajam sodam pilnīgi pievienot neizciesto sodu pēc Kurzemes rajona tiesas /Datums C/ un Kurzemes apgabaltiesas /Datums B/ sprieduma, un pēc vairākiem spriedumiem galīgo sodu /Persona A/ noteikt brīvības atņemšanu uz 8 (astoņiem) mēnešiem, sabiedrisko darbu uz 238 (divi simti trīsdesmit astoņām) stundām.

Spriedumu daļā par /Persona A/ aizturēšanu un nodošanu brīvības atņemšanas iestādei soda izciešanai, nosūtīt izpildei Valsts policijai.

Saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 133.panta pirmo daļu /Persona A/ ir pienākums pieteikties sabiedriskā darba izpildes uzsākšanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai vai, ja nav deklarētās dzīvesvietas, - Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā, kuras

darbības teritorijā atrodas viņa faktiskā dzīvesvieta, 10 darba dienu laikā pēc atbrīvošanas no brīvības atņemšanas iestādes.

Piedzīt no /Persona A/ labā materiālā kaitējuma kompensāciju 50,00*euro*. Noteikt termiņu kaitējuma kompensācijas labprātīgai atlīdzināšanai – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Maksājumu apliecinošs dokuments iesniedzams Kurzemes rajona tiesā.

Piedzīt no /Persona A/ labā materiālā kaitējuma kompensāciju 50,00*euro* un morālā kaitējuma kompensāciju 200,00 *euro*. Noteikt termiņu kaitējuma kompensācijas labprātīgai atlīdzināšanai – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Maksājumu apliecinošs dokuments iesniedzams Kurzemes rajona tiesā.

Pārējā daļā /Persona D/ pieteikto morālā kaitējuma kompensāciju 200,00*euro* krimināl procesā nenoteikt.

Piedzīt no /Persona A/ labā materiālā kaitējuma kompensāciju 28,85*euro* un morālā kaitējuma kompensāciju 200,00 *euro*. Noteikt termiņu kaitējuma kompensācijas labprātīgai atlīdzināšanai – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Maksājumu apliecinošs dokuments iesniedzams Kurzemes rajona tiesā.

Pārējā daļā /Persona C/ pieteikto morālā kaitējuma kompensāciju 200,00*euro* krimināl procesā nenoteikt.

Piedzīt no /Persona A/valsts labā procesuālos izdevumus par aizstāvja /Persona A/ valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu krimināl procesā 140,00*euro,* nosakot termiņu to labprātīgai atlīdzināšanai – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Maksājumu apliecinošs dokuments iesniedzams Kurzemes rajona tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt un protestēt desmit darbdienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, sūdzību vai protestu iesniedzot Kurzemes rajona tiesā no pilna sprieduma pieejamības dienas.

Pilns spriedums pieejams tiesas kancelejā no /Datums A/.

Tiesnesis M. Plepis